

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
"Ο ρόλος της γυναίκας στη διαμόρφωση της
Ευρωπαϊκής Ταυτότητας"

Θεσσαλονίκη 16-18 Μαΐου 1996

ΣΤΡΟΓΥΛΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ομιλία της βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας
κ.Φάνης Πάλλη-Πετραλιά

" Ποιότητα Ζωής και σύγχρονη Ελληνίδα "

Η τεχνολογική πρόοδος των τελευταίων δεκαετιών που εκμηδένισε σχεδόν τον χρόνο, συντόμευσε τις αποστάσεις και έκανε τον **κόσμο ενιαίο**, καθώς και η ραγδαία κατάρρευση του κομμουνισμού που επέφερε τη διάλυση του Σοβιετικού Μπλόκ και την κατάργηση του διπολισμού, άλλαξαν ριζικά την εικόνα του μεταπολεμικού κόσμου, ρευστοποίησαν την παγκόσμια κατάσταση και, φυσικά, γέννησαν, προσδοκίες...

Στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο αναζητούνται **νέες** πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές, δομές, ισορροπίες και πρότυπα, καθώς τα παλαιά με τα οποία είχαμε ζήσει, καταρρέουν...

Είναι προφανές ότι βρισκόμαστε στις παραμονές της έλευσης μιας **Νέας Εποχής**. Μια νέα ιστορική περίοδος της ανθρωπότητας βρίσκεται υπό διαμόρφωση.

Όλες τις προηγούμενες ιστορικές εποχές του Ανθρώπου, από την Κλασική ως την Αναγέννηση και τη Βιομηχανική Εποχή, η γυναίκα, **απλώς**, τις **διακόσμησε**! Τώρα, καθώς τα δικαιώματά της είναι κατωχυρωμένα και η παρουσία της σ' όλους τους τομείς δράσης, όχι ασφαλώς ισότιμη, αλλά πάντως **αισθητή**, πιστεύω ότι μπορεί -και πρέπει- τη Νέα Εποχή που έρχεται όχι απλώς να την επηρεάσει, αλλά να τη **σφραγίσει**...

Πιστευω ότι οι επερχόμενες γενιές θα μπορούν να λένε ότι την Εποχή της Πληροφόρησης ή όπως αλλιώς ονομασθεί η νέα περίοδος της Ανθρωπότητας, την δημιουργησαν άνδρες **και** γυναίκες **μαζί** και ότι στα βιβλία της Ιστορίας θα καταγράφονται και εξέχουσες γυναικείες μορφές... Με την έννοια αυτή, πιστεύω ότι το Συνέδριο που παρακολουθούμε για "τον ρόλο της γυναίκας στη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας" είναι πολλαπλά επίκαιρο και χρήσιμο...

Στο στρογγυλό αυτό τραπέζι που βρισκόμαστε εξετάζονται δύο παρα πολύ σημαντικοί παράγοντες που όχι μόνον παίζουν σπουδαίο ρόλο στη ζωή μας, αλλά επηρεάζουν αποφασιστικά και, ίσως, κρίσιμα την υπό διαμόρφωση Νέα Εποχή:

Ο Πολιτισμός και το Περιβάλλον.

Ο Πολιτισμός τόσο ως προϊόν συλλογικής παραγωγής και συλλογικής μνήμης λαών και εθνοτήτων, όσο και ως προϊόν ατομικής ευαισθησίας αποτελούν κορυφαία και κρίσιμως απαραίτητα αγαθά για τη συντήρηση του Ανθρώπου.

Αν η εξασφάλιση τροφής είναι προϋποθεση επιβίωσης, ο Πολιτισμός είναι προϋπόθεση **ανθρωπινής επιβίωσης.**

Ο Πολιτισμός είναι η **ειδοποιός διαφορά** μεταξύ των κοινωνιών των Ανθρώπων και των λοιπών εμβίων οργανισμών του πλανήτη μας.

Η σοβαρότερη απειλή σήμερα και κυρίως αύριο κατά του Πολιτισμού είναι,πιστεύω,η **μαζικοποίηση**.

Τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης και τα Παγκόσμια Δίκτυα, **φέρνουν τους ανθρώπους κοντά**,αλλά ταυτόχρονα,δρούν και ως **οδοστρωτήρες** στις γλωσσικές,καλλιτεχνικές,πνευματικές και λοιπές **ιδιαιτερότητες** ατόμων και λαών,απο τις οποίες γεννιούνται τα **πολιτισμικά προϊόντα**.

Η **ενιαία γλώσσα** του Internet για παράδειγμα, είναι ασφαλώς άριστη για να **γνωρίσουμε** απόψεις,θέσεις,πολιτισμούς αλλά όχι για να **παράγουμε** πολιτισμό.

Και πιστευω πως η ανθρωπότητα αυτό ακριβώς θα πρέπει να προσέξει απο δω και πέρα: Πώς,η παγκοσμιοποίηση της Οικονομίας,που ήδη επήλθε,και της πολιτικής που επέρχεται,δεν θα παγκοσμιοποιήσει και τον Πολιτισμό!

Πώς θα διαφυλαξουμε την ιδιαίτερη πολιτισμική κληρονομιά όλων των ανθρωπινων κοινοτήτων και κυρίως,πώς θα διασφαλίσουμε τις ιδιαιτερότητες και την ελεύθερη πολιτισμική παραγωγή των ατόμων!..

Το **Περιβάλλον**,τόσο το Φυσικό,όσο και το Ανθρωπογεννές-αποτελεί ένα,επίσης κρίσιμο παράγοντα που θα σημαδέψει αποφασιστικά το μέλλον του Ανθρώπου στη Νέα Εποχή.

Στο *Φυσικό Περιβάλλον*, η τρύπα του Οζοντος, η ρύπανση των θαλασσών, η λειψυδρία, οι καταστροφές των δασών, οι πηγές και οι μορφές της ενέργειας, η διαχείριση των βιομηχανικών και οικιακών αποβλήτων είναι κάποια από τα βασικότερα προβλήματα που ο άνθρωπος θα κληθεί να διαχειρισθεί στη Νέα Εποχή...

Αλλά και στο *Ανθρωπογενές Περιβάλλον* τα προβλήματα τα τελευταία χρόνια έχουν διογκωθεί και έχουν καταστεί περιπλοκότερα:

Οι πόλεις που μεγαλώνουν ραγδαία και ανεξέλεγκτα οι ντενεκεδουπόλεις που δημιουργούνται γύρω στις πόλεις, η διογκούμενη ανεργία κυρίως των νέων και των γυναικών, η υποβάθμιση ή η κατάργηση κοινωνικών παροχών που εξασφάλισε το μεταπολεμικό Κράτος-Πρόνοιας, το Δημογραφικό, οι Ομάδες του Κοινωνικού Αποκλεισμού, τα κύματα των προσφύγων και των λαθρομεταναστών, τα διογκούμενα θέματα της Παιδείας, οι νέες δομές της Οικογένειας, τα ναρκωτικά, η διαχείριση του Ελεύθερου Χρόνου, απαιτούν λύσεις ή τουλάχιστον αντιμετώπιση, προκειμένου να διαμορφωθεί η *Νέα Ταυτότητα του Ανθρώπου*.

Τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιούμε όλο και περισσότερο τον όρο "Ποιότητα Ζωής", προκειμένου να προσδιορίσουμε τη ζωή και τη δραστηριότητα των ανθρώπων.

Στην πράξη ο όρος "Ποιότητα Ζωής" αποτελεί μια **παράγοντα μέτρησης** όχι μεγεθών, αλλά τρόπων ζωής και δράσης.

Οι χώροι κατοικίας και εργασίας, το Περιβάλλον, η Παιδεία, η Ανάπτυξη, η επιχειρηματική δράση, η περίθαλψη, η καθημερινή ζωή και δράση του ανθρώπου, εν ολίγοις, δεν προσδιορίζεται μόνο από τα μεγέθη που χρησιμοποιεί, αλλά και από το πόσο φιλικά είναι προς το περιβάλλον και από το πόσο του προκαλούν ψυχική γαλήνη και ευεξία.

Κάποτε την πολιτιστική ανάπτυξη τη μετρούσαμε με τον αριθμό των τηλεοπτικών συσκευών μιας χώρας ανά κατοικο. Η Ποιότητα Ζωής ενδιαφέρεται **και** για τα προγράμματα που μεταδίδει η Τηλεόραση **και** για τους τηλεθεατές που τα παρακολουθούν... Κάποτε μετρούσαμε την ανακεφαλλή κατανάλωση κρέατος...

Η Ποιότητα Ζωής επιβάλλει, ύστερα και απ'τα τελευταία κρουσματα των "τρελλών αγελάδων" να μετράμε και το είδος του κρέατος και την προέλευσή του!..

Η "Ποιότητα Ζωής" στην Ελλάδα αν και τόσο ως παράγοντας μέτρησης, όσο και ως στόχος, κοινωνικός ή ατομικός, ακούγεται όλο και συχνότερα τα τελευταία χρόνια, δεν μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι έχει επιβληθεί ή ότι έχει κατακτηθεί.

Υπάρχει έλλειμμα στην Ποιότητα Ζωής, το οποίο μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις διευρύνεται..

Το Φυσικό Περιβάλλον τα τελευταία χρόνια έχει υποστεί ζημιές, έχει αλλοιωθεί και σε καποιες περιπτώσεις έχει υποστεί ανεπανόρθωτες καταστροφές: Εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα δασών έχουν χαθεί τα τελευταία χρόνια απο οικοπεδοποιήσεις και κυρίως απο τις πυρκαγιές. Μόνο η περσινή μεγάλη πυρκαγιά στην Αττική, στέρησε την Αθήνα και τα περίχωρα της απο 64.000 στρέμματα δασικών και γεωργικών εκτάσεων.

Δύο επώνυμα και μοναδικά είδη του ζωικού βασιλείου η φώκια "μοναχους-μοναχους" στο Αιγαίο και η χελώνα "καρετα-καρετα" στη Ζάκυνθο κινδύνευσαν να εξαφανισθούν. Πολλοί υγροβιότοποι και δεκάδες ή και εκατοντάδες είδη του φυτικού και ζωικού βασιλείου κινδύνευσαν και κινδυνεύουν τα τελευταία χρόνια.

Αρκετές θαλάσσιες περιοχές μας μολύνθηκαν όπως και κάποια υπεργεια και υπόγεια νερά απο ανεξέλεγκτα απόβλητα.

Η αυθαίρετη δόμηση μεγάλων οικιστικών συγκροτημάτων και κυριότερα της Ελληνικής Πρωτεύουσας, της Αθήνας, αποτελούν βασικό παράγοντα που καθημερινά υποβαθμίζει την Ποιότητα Ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων.

Αλλα και στο Ανθρωπογενές Περιβάλλον έχουμε σημαντικό έλλειμμα στην Ποιότητα Ζωής:

Η δημόσια εκπαίδευση, η περίθαλψη, η κοινωνική μεριμνα για τις Ομάδες του Κοινωνικού Αποκλεισμού, η μητρότητα, η ισότητα ευκαιριών, η κατοικία, η εργασία, δεν μπορούμε να πούμε ότι βελτιώνονται. Αντίθετα, πολλοί από τους τομείς αυτούς επιδεινώνονται και υποβαθμίζονται. Η ανεργία αυξάνεται, οι δαπάνες για την κοινωνική μεριμνα μειώνονται. Η Ελλάδα αντιμετωπίζει ένα οξύ δημογραφικό πρόβλημα που τα τελευταία χρόνια συνεχώς επιδεινώνεται. Έχουμε μια γεννητικότητα που συνεχώς πέφτει έχει φτάσει στο 1,1 παιδιά ανα γυναίκα, όταν η απλή συντήρηση του πληθυσμού απαιτεί 2,1 παιδιά ανα γυναίκα...

Έχουμε ένα μεγάλο αριθμό προσφύγων και λαθρομεταναστών. Πάνω από μισό εκατομμύριο. Σε αναλογία έχουμε το υψηλότερο ποσοστό λαθρομεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλα αυτά και πολλά άλλα δείχνουν ότι η Ποιότητα Ζωής και στη χώρα μας αποτελεί ακόμα *ζητούμενο*.

Η μόνη φωτεινή αχτίδα, μέσα στην γκρίζα ατμόσφαιρα της σύγχρονης πραγματικότητας είναι το γεγονός ότι το έλλειμμα αυτό στην Ποιότητα Ζωής αρχίζουν να το συνειδητοποιούν οι Έλληνες και κυρίως οι Ελληνίδες. Και κυριότερα οι σύγχρονες Ελληνίδες, οι νέες:

Όλες οι σφυγμομετρήσεις των τελευταίων 3 ετών φέρνουν στην πρώτη σειρά των προβλημάτων τα ζητήματα που σχετίζονται με το Φυσικό ή Ανθρωπογενές Περιβάλλον τα προβλήματα του ελλείμματος της Ποιότητας Ζωής.

Η καταστροφή του Φυσικού Περιβάλλοντος, οι ελλείψεις στις κοινωνικές παροχές προς την μητέρα, το παιδί και την οικογένεια αποτελούν προτεραιότητες όλων των Ελλήνων, και κυρίως των νέων Ελληνίδων σε ποσοστά που ξεπερνούν το 80%...

Τα μεγάλα αυτά ποσοστά, ενώ εκ πρώτης όψεως απελπίζουν, αποτελούν εν τούτοις, πιστευω ένα ελπιδοφόρο μήνυμα για το μέλλον. Γιατί ακριβώς αποδεικνύουν ότι το πρόβλημα έχει συνειδητοποιηθεί.

Και γίνεται ακόμα πιο ελπιδοφόρο, αφού σε μεγαλύτερα ποσοστά έχει συνειδητοποιηθεί από τις σύγχρονες Ελληνίδες. Οι οποίες πιστευω αποτελούν μια χρυσή εφεδρεία για το μέλλον, αφού μόνο ένα μικρό ποσοστό των ικανοτήτων και των ευαισθησιών των σύγχρονων Ελληνίδων έχει αξιοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Οι περισσότερες Ελληνίδες, που διαθέτουν γνώση, ευαισθησία, φαντασία και δημιουργικότητα, παραμένουν ακόμα στο περιθώριο. Είναι όμως πανέτοιμες να προσφέρουν.

Και με την έννοια αυτή πιστεύω ότι το μελλον
της Ελλάδος είναι αισιόδοξο.Και,θα προσέθετα
και της Ευρώπης.

Αφου λίγο-πολύ,η σύγχρονη Ευρωπαϊά γυναίκα
απο τη Σκανδιναυία ως την Κρήτη και απο την
Ισπανία ως την Κύπρο είναι έτοιμη να μπει
δυναμικά στην πολιτική,οικονομική και κοινωνική
διαδικασία για να συμβάλλει στη διαμορφωση
της Νέας Εποχής που γεννιέται με την Ελευση
της 3ης Χιλιετίας...

